

INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TA'LIMDA QO'LLANISHI VA SAMARADORLIGI

Mamarajabova Sug'diyona

Samarqand davlat chet tillar instituti talabasi

Gmail: sugdiyonamamarajabova671@gmail.com

Ilmiy rahbar: **Zubaydova Nilufar Ne'matullayevna**

Annotasiya: Ushbu maqola innovatsion texnologiyalar qo'llanishi va samaradorligini yoritib berilgan. Masalan turli xil online platforma orqali o'qituvchi va o'quvchilar chet eldagi professorlar bilan fikr almashashib, o'qish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Pedagoglar su'niy intellekt orqali o'quvchilar bilan individual ishlash imkoniyatini ham qo'lga kiritishmoqda

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, ta'lim samaradorligi, sun'iy intellekt, interaktiv simulyatsiya, onlayn platforma, pedagogik metodlar, raqamli vositalar.

KIRISH

Innovatsion texnologiyalar bugungi ta'lim tizimida katta ahamiyat kasb etmoqda. Zamonaviy pedagogika jarayonida sun'iy intellekt, interaktiv simulyatsiya va onlayn platformalar o'quvchilarning darslarga yanada faol ishtirok etishiga ko'maklashmoqda. Ushbu maqolada ta'limda qo'llanilayotgan innovatsion texnologiyalarning samaradorligi, ular orqali ta'lim sifatini oshirish imkoniyatlari haqida batafsil yoritilgan. Maqsad – pedagoglar uchun yangicha yondashuvlarni ko'rsatish va o'quv jarayonini yanada takomillashtirishdir.

XXI asr innovatsiya va texnologiya asridir. Aynan hozirgi kunda yoshlarimizning o'qib, bilm olishi uchun barcha shart-sharoitlar yaratilgan. Kelajak yosh avlodning chuqur bilim olishi va malakaga ega bo'lishi kelajagimiz uchun muhimdir. Shuning uchun pedagoglardan katta mahorat talab qilinadi. Sababi shundaki barcha o'quvchini jalb qilish va birday o'qitish oson emas. Bunday holatlar ko'rib chiqib, darsni turli xil metodlar orqali tashkillashtirish kerak. Uzoq yillardan buyon malakali pedagoglar turli metodlar orqali dars berib kelmoqda. Pedagog so'zining ma'nosi grekchadan olingan bo'lib "paidagogs" (bola yetaklovchi) degan ma'noni bildiradi. Ta'limda metodlarning o'rni muhim hisoblanmoqda. Chunki o'quv jarayonining samaradorligini belgilashda asosiy ro'l o'ynaydi. Metodlar ta'lim berish jarayonini qanday tashkil qilish, maqsadga qanday yetishish, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi o'zora ta'sir orqali bilim va ko'nikmalarni shakllantirishda vositalaridir.

O'quvchial ma'lumotlarni turlicha usullar bilan eslab qolishadi ekan. Ba'zi o'quvchilar eshitib, ko'rib va gapirib ma'lumotlarni eslab qolishadi. Statistika ma'lumotlarga qaraganda ko'p o'quvchi va talabalar ma'lumotlarni ko'rib eslab qolishadi. Shu boisdan hozir kunda pedagoglar darslarni ko'rgazma o'quv qurollari bilan tashkil qilmoqda. Ta'limda innovatsion texnologiyalarning o'rni beqiyosdir. Ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash o'quv jarayonini zamonaviy va samarali usullardan tashkil qilishni anglatadi. Ushbu texnologiyalar yangi pedagogik yondashuvlar va raqamli vositalardan foydalanishni o'zichiga oladi. Maslan, elektron doskalar, interaktiv simulatsiyalar va test tizimlari o'quvchilarning darsga faol jalb bo'lishiga yordam beradi. Zamonaviy va innovatsion texnologiyalar ta'limda samara bermoqda. Onlayn ta'lim platformalari: Videolar, vebinarlar va virtual sinflar orqali ta'lim olish imkonini beradi. Masofaviy o'qitish pandemiya davrida ayniqsa muhim bo'ldi. Zamonaviy texnologiyalar chet eldagi nufuzli, xalqaro universitetlarda o'qish imkonini beradi. Nafaqat o'quvchilar hamda o'qituvchilar ham chet eldagi professorlar bilan bilim va malaka almashishayapti. O'qituvchilar sun'iy intellekt yordamida o'quvchilar bilan individual ishlayapti va ehtiyojlarini o'rganib, ularga moslashtirilgan dasturlar taqdim etadi. Texnologiyalar yordamida o'quvchilarning bilim darajasini monitoring qilish, ularni real vaqt rejimida qo'llab quvvatlash ta'lim samaradorligini oshiradi. Innovatsion texnologiyalarni muvaffaqiyatli qo'llash uchun o'qituvchilarning malakasini oshirish va ularga mos texnik jihozlarni ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, o'quv dasturlari texnologik imkoniyatlarga mos ravishda qayta ko'rib chiqilishi kerak. Innovatsion texnologiyalar ta'lim muhim o'rin kasb etadi va darsning samaradorligini oshiradi. O'qituvchiga talabalar bilan individual ishlashga imkon beradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, innovatsion texnologiyalar ta'limning rivojlanishiga hissa qo'shadi. O'qituvchilarga yangicha ta'lim berish usullarini o'rgatadi. Va jahon standartlariga javob beruvchi o'quv qurollarni yaratishda yordam beradi. Zamonaviy texnologiyalar bilan darsni tashkil etish, o'quvchilarni jalb qiladi. Jamoa va individual ishlashni o'rgatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. D Nu'monova, U Qo'ziyev Badiiy matni lingvostatistik tomondan tahlil qilish *Oriental Art and Culture*, 119-121, 2020
2. M Orzikulova, G Rustamova "Methods Of Improving Speaking Skills For Kids" *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit*, 151-154, 2024

3. N Dedamirzayeva, U Kuziyev Teaching English to young learners through games Oriental Art and Culture, 86-88, 2020
4. N N Zubaydova How to teach vocabulary Nofilolog oliy o'quv yurtlarida chet tilini o'qitishda uchraydigan muammolar ..., 2019
5. R S Sharipovna. Peculiarities Of Teaching English In Secondary Schools In Uzbekistan International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology, 1-5,
6. K Khashimova, U Kuziev Participation Of Languages Of Other Systems In The Formation Of The Uzbek Literary Language Збірник наукових праць ЛОГОС, 22-25, 2020
7. R. A Utkurovich, R. G Utkurovna. "Teaching English Language To Primary Level Pupils At School" Ijodkor O'qituvchi 3 (36), 103-105, 2024.
8. U Qo'ziyev Tilda Soflik Masalasi Ta'limda Turkiy Xalqlar Milliy Mentalitetini Mustahkamlashning Dolzarb ..., 2022.
9. G. U Rustamova Lingvistik Pragmatikaning Birliklari. Филологические науки 11, 0.
10. Jumaeva, M., & Mahmudjonov, I. (2022). Foreign Language Teaching And Its Importance In The Introduction Of Today's Youth To Social Relations. Экономика и социум, (4-2 (95)), 186-189.
11. Jumayeva, M., Quvvatova, G., & Dovurova, G. (2023). Innovative Methods And Tools In Higher Education. Science and innovation, 2(B11), 713-720.
12. Jumayeva, M., Naimov, D., & Shaymardanova, M. (2023). Methods Of Improving Speaking Skills Of Students In English Language Classes. Science and innovation, 2(B12), 368-371.
13. Jumayeva, M. B. (2023). Classifications of Cardinal Numbers and Ordinal Numbers in English And Uzbek. Ijtimoiy Fanlarda Innovasiya Onlayn Ilmiy Jurnal, 3(2), 132-134.
14. Jumayeva, M. B. (2023). Chet Tillarini O'rganishda Ommaviy Axborot Vositalarining O'rni va Ahamiyati. Boshqaruv va Etika Qoidalari Onlayn Ilmiy Jurnal, 3(5), 240-242.
15. Jumayeva, M., & Jumayeva, M. (2024, October). Challenges And Solutions In Teaching English Literature To High School Students. In International Conference On Interdisciplinary Science (Vol. 1, No. 11, pp. 176-180).
16. Jumayev, F. B. (2023). Legal Services for Collection of Expenses: Problems and Proposals. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 3(6 (International Scientific Researcher)), 9-13.

17. Jumayev, F. B., & Jumayev, B. N. (2023). Ways to Improve Listening Skills Among Children. *Ijtimoiy Fanlarda Innovasiya Onlayn Ilmiy Jurnal*, 3(2), 129-131.
18. Jumayev, F. B., & Jumayev, B. N. (2023). Technology of Using of Didactic Games in English Language Lessons. *Boshqaruv va Etika Qoidalari Onlayn Ilmiy Jurnal*, 3(4), 112-115.
19. Ochilova, G., & Ashurova, N. (2022). Semantic features of English narrative text. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 12(5), 279-283.
20. Ashurova, N., Suleymanova, N., Amanov, A., & Aslonov, F. (2023). Conceptual Framework for the Design of Electronic Textbook for EFL Students. *Journal of Higher Education Theory & Practice*, 23(16).
21. Ashurova, N. (2019). The use of advertising texts in teaching a foreign language. In *Science and Practice: A New Level of Integration in the Modern World* (pp. 190-192).
22. Sunnatilayevna, A. Y. (2024). The Innovative Method Of Learn Foreign Languages In Different Countries. *Journal of Computational Analysis and Applications (JoCAAA)*, 33(05), 744-747.
23. Abulkasimova, Y. (2024). Foreign Language Communicative Competence For Students Of Non-Philological Educational Profiles. *Builders Of The Future*, 4(04), 109-113.
24. Abulkasimova, Y. (2023). The Essence Of The Development Of Communicative Competence In Teaching English. *Академические исследования в современной науке*, 2(27), 71-75.
25. Abulkasimova, Y. (2023). Didactic Requirements For Effective Teaching Of English In Higher Education Residences. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(21), 164-166.
26. Abulkasimova, Y. (2023). Teacher's Role And The Principles Of Teaching Speaking Skill. *Talqin va tadqiqotlar*, 1(11).
27. Бойназаров, И. (2012). Дастурлаш асослари бўйича мультимедиаги ўргатувчи тизимни ўқув жараёнига жорий этиш. *Экономика и инновационные технологии*, (3), 86-90.